

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul legii pentru modificarea art. 48 din Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152/2014

(nr. 484 din 26 decembrie 2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-nominalizat, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele considerente.

I. Evaluarea generală a proiectului de act normativ:

1. Proiectul legii a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Gaik Vartanean, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, fapt ce corespunde art. 73 din Constituție și prevederilor art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Conform notei informative, proiectul este elaborat cu scopul de a oferi protecție necesară principiului constituțional al autonomiei locale. Proiectul de lege prevede modificarea art.48 al Codului educației, în sensul completării acestuia cu prevederea potrivit căreia concursul pentru ocuparea funcției de conducător al organului local de specialitate în domeniul învățământului este organizat de către administrația publică locală, potrivit regulamentului aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.

3. Cu referire la fundamentarea economico-financiară, condiție obligatorie, potrivit art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017, autorul menționează că, implementarea prevederilor proiectului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare.

4. Conform prevederilor art.58 din Regulamentul Parlamentului, proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare. Totodată, întru respectarea principiilor procesului de consultare a autorităților publice locale, considerăm oportun solicitarea opiniei CALM-ului, ca reprezentant legal al autorităților administrației publice locale.

II. Observații de conținut și de ordin tehnico-juridice:

5. Proiectul de lege necesită a fi conformat cerințelor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și regulilor stabilite în Metodologia de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Biroului permanent al Parlamentului nr. 3/2022.

6. Este important să aducem la cunoștință faptul examinării de către Curtea Constituțională a art.48 alin.(4) din Codul educației, în redacția Legii nr.257/2023. Autorii, prin depunerea sesizărilor nr.205a/2023, 206a/2023 și 208a/2023, au solicitat Curții verificarea constituționalității prezentului articol. Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 178/2023 a constatat că sesizările expuse mai sus sunt nefondate și, prin urmare, a declarat inadmisibilitatea acestora.

În argumentarea deciziei, Curtea a constatat că „amendamentul nu a introdus prevederi substanțiale noi în Codul educației, însă a concretizat modul de alegere și mandatul conducătorului organului local de specialitate în domeniul învățământului.

Având în vedere că amendamentul nu a operat vreo modificare substanțială la articolul 48 alin. (4) din Codul educației, iar potrivit notei informative la proiectul de lege, scopul actului îl reprezintă, între altele, îmbunătățirea sistemului de învățământ la fiecare nivel, Curtea nu identifică vreo problemă de constituționalitate

Cu privire la critica substanțială a articolului 48 alin. (4) din Codul educației prin prisma articolelor 109 și 111 din Constituție, Curtea nu constată o problemă de constituționalitate în faptul că Parlamentul i-a oferit Ministerul Educației și Cercetării competența aprobării unui regulament pe bază căruia este organizat concursul pentru alegerea conducătorului organului local de specialitate în domeniul învățământului. Important este faptul ca regulamentul în discuție să nu limiteze în mod excesiv principiile autonomiei locale și descentralizării serviciilor publice.”

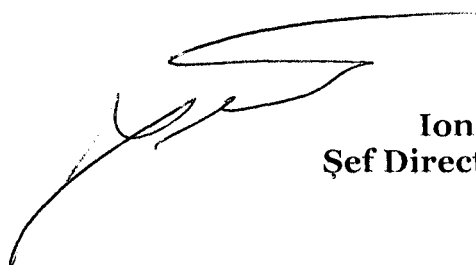
7. La art. II.

Potrivit tehnicii legislative, dispozițiile finale și tranzitorii, cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ, reglementări privind obligația autorităților responsabile de a executa actul normativ, de a întreprinde măsurile și de a realiza procedurile necesare executării, etc. (art.47 din Legea nr.100/2017).

Pornind de la cerințele de bază față de structura și conținutul actului normativ, dispozițiile finale și tranzitorii urmează a fi revăzute și expuse în redacție nouă.

8. Atragem atenție că dispozițiile finale și tranzitorii conțin norme cu caracter retroactiv. În acest sens, subliniem constatările Curții Constituționale „(...) principiul neretroactivității legii nu este un principiu cu caracter absolut. Or, art. 22 din Constituție prevede retroactivitatea normelor juridice penale mai favorabile. În afară de aceasta, teoria contemporană a dreptului admite ca excepții de la principiul neretroactivității legii normele juridice cu caracter imperativ - legile interpretative, precum și normele juridice în care legiuitorul a stabilit expres că ele se vor aplica retroactiv” (Hotărârea CC nr.26/2002).

Proiectul de lege urmează a fi revăzut și redactat, ținând cont de obiecțiile și propunerile expuse în prezentul aviz pentru a putea fi înaintat spre examinare în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală

Ex.: Silvia Cojocari,
Tel.: + 373 22 820-576